

Danmarks Permanente Mission ved FN i New York

Den 29. april 2005

Nyhedsbrev nr. 8 om arbejdet i FN's Sikkerhedsråd

Følg med på www.sikkerhedsraadet.um.dk

Nedenfor følger en gennemgang af sagerne på Sikkerhedsrådets dagsorden i den anden halvdel af april under Kinas formandskab.

Den 21. april fik Rådet den månedlige orientering fra chefen for FN-Sekretariatets politiske afdeling om situationen i Mellemøsten. Potentialet for fred bestod, men processen var skrøbelig. Der blev lagt stor vægt på James Wolfensohns rolle som Kvartettens særlige udsending til støtte for den israelske tilbagetrækning fra Gaza. De israelske og palæstinensiske meldinger om samarbejde var opmuntrende, men der manglede handling bag ordene. Der var brug for yderligere sikkerhedsreformer hos palæstinenserne og et stop for israelske bosættelser. Orienteringen sluttede med en kort omtale af situationen i Libanon.

Den 25. april holdt Rådet offentligt møde om arbejdet med bekæmpelse af terrorisme. Formændene for de tre komiteer under sikkerhedsrådet, der beskæftiger sig med terrorbekæmpelse, orienterede om deres arbejde. Det drejer sig om CTC, Al Qaida-komiteen og komiteen til bekæmpelse af spredning af masseødelæggelsesvåben (1540). Den danske formand for CTC introducerede arbejdsprogrammet for de næste tre måneder. Behandlingen af rapporter fra medlemslandene om opfyldelse af deres forpligtelser på terrorbekæmpelsesområdet var i gang, og med en yderligere styrkelse af Sekretariatet ville puklen af rapporter kunne nedbringes betydeligt. Det første landebesøg var gennemført i Marokko, og fra marokkansk side blev besøget hilst velkommen. Flere besøg var planlagt til Albanien, Kenya og Thailand. Samarbejdet med de internationale og regionale organisationer var intensiveret. Formanden understregede betydningen af opfølgning på landenes rapportering, så man kunne koordinere en målrettet bistand, der kunne rette op på manglende efterlevelse. CTC var i færd med at lave retningslinier vedr. hindring af finansielle transaktioner i relation til terrorisme. Al Qaida komitéens opgave er at føre lister over medlemmer af Al-Qaida og tilse sanktionsregimerne imod dem. 1540-komitéens opgave er at overvåge gennemførelsen af reglerne til hindring af spredning af masseødelæggelsesvåben til terrorister. I en formandsudtalelse (PRST/2005/16) bekræftede Rådet, at terrorisme i alle dens former og afskygninger udgør en af de mest seriøse trusler imod fred og sikkerhed. Rådet appellerer til FN's medlemslande samt til regionale, subregionale og internationale organisationer om at prioritere arbejdet med terrorbekæmpelse og leve op til de forpligtelser, som Sikkerhedsrådets vedtagelser pålægger dem. Formandsudtalelsen opfordrede ligeledes til øget samarbejde mellem de tre komitéer, inklusiv de tilknyttede eksperter. Samarbejdet bør omfatte videndeling, koordinerede landebesøg samt fælles strategi i forhold til for sent indleverede rapporter

Den 26. april holdt Rådet offentligt møde om Elfenbenskysten. På mødet havde Sydafrikas viceudenrigsminister lejlighed til at informere om præsident Mbekis mægling på vegne af den afrikanske Union og den nyligt indgåede Pretoria-aftale. Med denne aftale var der banet vej for at afholde præsidentvalg til efteråret. Fra afrikansk side var der ønske om, at FN's mission i Elfenbenskysten (UNOCI) bistår i valgforberedelsen og valgafholdelsen samt at FN mere aktivt deltog i forbindelse med afvæbning og reintegration af militser og oprørsstyrker. Der var fra Sikkerhedsrådet stor anerkendelse af præsident Mbekis indsats og håb om, at fredsftalen ville

blive gennemført. Hvis aftalen ikke gennemføres vil sanktioner være en option. Sikkerhedsrådet skal inden den 4. maj vedtage en ny resolution om mandatet for UNOCI.

Den 26. april holdt Rådet konsultationer om Vestsahara. FN udsendte i 1991 en fredsbevarende styrke til Vestsahara (MINURSO) for at overvåge våbenhvilen mellem den marokkanske regering og oprørsbevægelsen, POLISARIO. FN fik også til opgave at bistå i gennemførelsen af en folkeafstemning om områdets fremtidige status. Rådet blev orienteret om status for konflikten. Situationen er fortsat fastlåst, men fredelig. Der er ikke umiddelbart udsigt til en forhandlingsløsning om statusspørgsmålet. Den amerikanske Baker-plan fra 2003, som dengang fik Sikkerhedsrådets opbakning, har ikke bragt parterne tættere på hinanden. Rådet forlængede den 28. april mandatet for MINURSO med yderligere seks måneder (Resolution 1598).

Den 26. april holdt Rådet konsultationer om Østtimor. FN har siden 2002 haft en fredsbevarende operation i Østtimor (UNMISET) for at hjælpe det nye demokrati på fode. Mandatet for FN-styrken udløber i maj. Forholdet til Indonesien har udviklet sig positivt, og situationen i Østtimor anses for så stabil, at den militære Mission nu kan afløses af en politisk Mission, hvis primære fokus vil være rådgivning og overvågning af den politiske proces, menneskerettighedssituationens og opbygningen af institutioner, herunder politiet. Rådet besluttede den 28. april at lade FN's tilstedeværelse på Østtimor overgå til en politisk Mission (Resolution 1599). Der vil fortsat være et antal FN militær rådgivere i landet.

Den 29. april blev Rådet orienteret om situationen i Libanon og tilbagetrækningen af de syriske styrker. Generalsekretærens særlige repræsentant, Terje Rød-Larsen, redegjorde for den seneste rapport om situationen i Libanon. Syrien havde meddelt, at deres tropper og anden tilstedeværelse i Libanon var trukket tilbage den 26. april. Generalsekretæren havde sendt et hold til Libanon for at verificere tilbagetrækningen. En rapport kunne ventes indenfor de kommende uger. Parlamentsvalgene i Libanon er planlagt til at gå i gang den 29. maj, og situationen i Libanon havde været stabil i de seneste uger, hvor den syriske tilbagetrækning havde fundet sted. FN er rede til teknisk at bistå den libanesiske regering i planlægningen og gennemførelsen af valgene. Der forventes desuden inviteret internationale observatører til valget.

Danmark overtager den 1. maj formandskabet i Sikkerhedsrådet. Programmet for maj ventes godkendt den 3. maj.